

Tarina eräästä norjansuomalaisesta sukutaustasta

Norjalaisen sukuhaaramme kantaisänä pidetään *tip-oldefariani* (= isoisäni isoisä) Gustav Anton Nilseniä (1845–1919). Hän oli kotoisin Eidsvoldista ja työskenteli metsäalalla toimivan Mathiesen-yhtiön palveluksessa. Gustavin puoliso oli nimeltään Amalie Mathilde Natalie (1849–1926). Perhe asui elämänsä loppuun Rustadissa, joka sijaitsee Hurdal i Romerike -kunnassa noin 100 km Oslostta pohjoiseen. Pariskunta sai neljä lasta, joista yksi oli isoisäni isä eli norjalaisittain *oldefarini* Hans Marius Kai (1882–1927).

Gustav, Mathilde, Hans, Emil ja Karen Nilsen Rustad, v. 1886.

Hans oli valmistunut ylioppilaaksi v. 1901 ja edelleen metsänhoitajaksi Aas'n maatalousopistosta v. 1905. Kerrotaan itse Hans Gutzeitin etsineen ja palkanneen parina vuotena kaikkien vastaavien oppilai-

Niilo Nilsen ja äitinsä Hilda. Joensuu v. 1913.

tosten priimukset palvelukseensa Suomeen. Norjalaisen puutavarayhtiöiden maailmanvalloitus oli alkanut, ja ulkomailla sijaitsevista toimipaikoista tarvittiin koulutettuja, nuoria työntekijöitä ja toimihenkilöitä. Hans saapui Suomeen vuonna 1906 työskennelläkseen W. Gutzeit & Co:n Joensuun piirissä olevien metsien ja puunhankinnan päällikkönä. Vuosien varrella Hansin työtehtävät liittyivät puun hankintaan, maan ostoihin, uiton ja muun kuljetuksen suunnitteluun sekä piirikonttorin johtamiseen. Myöhemmin hän toimi yhtiön ylimetsänhoitajana ja vuodesta 1915 sen metsäpäällikkönä ja johtokunnan jäsenenä.

Hans Nilsen säilytti aluksi Norjan kansalaisuuden, mistä olikin hyötyä ainakin kevään 1918 kansalaissoidan tuiskeissa. Kun vuonna 1924 W. Gutzeit & Co:n osake-enemmistö oli siirtynyt norjalaisilta Suomen valtiolle ja johtokunnan jäsenten tuli olla Suomen kansalaisia, Hans anoi ja sai Suomen kansalaisuuden.

O.-W. Gutzeit & Co:n metsäosaston johto 1920-luvun alussa. Istumassa vasemmalla metsäpäällikkö Hans Nilsen. – Pekka Lehonkoski: Tähtiporukkaa, 1990, s. 51.

Artikkelin kirjoittaja (vasemmalla) norjalaisessa kansallispuvussa vanhempiensa kanssa. Valkeakoski v. 2000.

Hans Nilsen meni naimisiin v. 1912 rautalampilaisen Hilda Maukosen kanssa, joka oli syntynyt v. 1886. Perhe muutti useita kertoja. W. Gutzeit & Co:n pääkonttori sijaitsi Kotkassa. Siellä alkaneen uran aikana toimi- ja asuinpaikkoina olivat Utra, Joensuu, Kotka, Helsinki sekä Enso. Samalla perhe kasvoi. Minun *bestefarini* eli isäni isä, Nils Gustaf (Niilo), syntyi vuonna 1912.

Vuosien varrella suku on kasvanut. Hans ja Hilda Nilsenillä on lapsenlapsia (joista yksi on minun isäni Hannu Nilsen) 9 kappaletta, lapsenlapsenlapsia 20 ja niitä seuraaviakin jo 5 kappaletta.

Minä itse olen käynyt Norjassa vain muutamia kertoja. Sukumme syntysijoilla Hurdalissa kävimme koko perheen voimalla *bestefarini* 70-vuotispäivää juhlistamassa; olin tuolloin 11-vuotias ja muistan monia mukavia juttuja reissusta.

Norjalainen sukuperämme näkyykin lähinnä juhlatilaisuuksissa, kun kannan norjalaista kansallispuvuani *vestopplandbunadia*. Se on Hurdalin alueen perinnepuku, jonka äitini Liisi teki kahdessa lukuvuodessa kotikaupunkimme työväenopistossa. Tarvikkeet tilattiin Norjasta. Puku on ollut käytössä usein ja olen saanut kysyttäessä kertoa ylpeänä sekä puvun että sukumme alkuperän.

Noora Inkinen (o.s. Nilsen)